

Sygn. akt V U 246/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku T. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania T. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 31 stycznia 2018 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 31 stycznia 2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy T. M. prawo do emerytury od 05 lutego 2018 r.,**

II. **stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia,**

III. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy T. M. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VU 246/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 31 stycznia 2018r., znak (...) - po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 stycznia 2018r. odmówił wnioskodawcy T. M. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, powołując się na art. 184 ust.1pkt.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz na § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, iż wnioskodawca udowodnił na dzień 01 stycznia 1999r. okresy składkowe i nieskładkowe w łącznym wymiarze 22 lat 03 miesięcy i 06 dni zamiast wymaganych 25 lat oraz okresy pracy w warunkach szczególnych – 02 lata 06 miesięcy i 18 dni zamiast wymaganych 15 lat .

W kolejnych decyzjach z dnia 19 marca 2018r. i 23 marca 2018r. – rozpoznając wniosek z dnia 23 stycznia 2018r. po uzupełnieniu dokumentów przez ubezpieczonego – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. zmienił swoje stanowisko i uznał T. M. okresy składkowe i nieskładkowe – na dzień 01 stycznia 1999r.- w łącznym wymiarze 25 lat i 24 dni , z których 06 lat i 13 dni uznano jako pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze .

W uzasadnieniu wyżej wymienionych decyzji organ rentowy wskazał , że nie uznał wnioskodawcy jako pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze okresu zatrudnienia we Zakładach (...) Sp. z o.o. od 04 września 1989r. do 30 kwietnia 1993r. na podstawie świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach , ponieważ nie określono charakteru pracy ściśle według wykazu , działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz zajmowane stanowiska nie są zgodne z wykazem , działem pozycją , punktem zarządzenia resortowego

W odwołaniu wniesionym dnia 01 marca 2018r. od decyzji ZUS z dnia 31 stycznia 2018r. wnioskodawca domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do emerytury, podnosząc, iż w warunkach szczególnym wymienionych w wykazie A w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w G. od 04 sierpnia 1976r. do 30 czerwca 1982r. monter konstrukcji stalowych na wysokości i operator żurawi wieżowych i w (...) Sp. z o.o. jako monter konstrukcji stalowych .

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie ,

podtrzymując w całości ostateczne stanowisko organu rentowego przedstawione w decyzji zmieniającej najpierw decyzję z dnia 31 stycznia 2018r. , a następnie anulując decyzję z dnia 19 marca 2018r. i argumenty w niej przedstawione.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. M. urodził się (...)

Na dzień 01 stycznia 1999r. udowodnił 25 lat i 24 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W dniu 23 stycznia 2018r. T. M. złożył wniosek o emeryturę z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych .

W pkt. 4 wniosku ubezpieczony złożył również wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na OFE na dochody budżetu państwa .

Wiek emerytalny 60 lat osiągnął (...)

(bezsporne)

Wnioskodawca T. M. ukończył zasadniczą szkołę zawodową , zdobywając zawód mechanika maszyn i urządzeń przemysłowych .

Po ukończeniu szkoły zawodowej od dnia 04 sierpnia 1976r. zatrudniony został w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w G. na stanowisku mechanika sprzętu budowlanego . Zajmował się - na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy - naprawą betoniarek , agregatów i sprzętu budowlanego na terenie budowy oraz na terenie warsztatów remontowych na terenie przedsiębiorstwa . Wnioskodawca wykonywał prace przy kanale remontowym na tzw. poziomie zerowym . Zajmował się wymontowywaniem i zmianą łożysk i przekładni oraz wymianą kół . Nie wykonywał prac przy naprawach pomp wtryskowych , gaźników i silników i nie pracował w kanałach remontowych .

Pracę tę wnioskodawca wykonywał do dnia 27 kwietnia 1978r. tj. do daty powołania go do odbycia zasadniczej służby wojskowej .

Służbę wojskową T. M. odbywał do dnia 14 kwietnia 1980r. i po jej odbyciu ponownie podjął zatrudnienie w dniu 15 kwietnia 1980r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w G. , pracując na tym samym stanowisku co przed powołaniem do wojska .

Dnia 26 września 1980r. wnioskodawca zaczął pracę w utworzonej w przedsiębiorstwie dziesięcioosobowej brygadzie montażu żurawi wieżowych , windy przyściennych i zewnętrznych klatek z przeciwwaga tzw. gniazd . Były to prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości , które musiały być – zwłaszcza windy z przeciwwagą – wyższe o 9 m niż ostatnie piętro wieżowca (wysokość wieżowca wynosiła 39 m) .

Z kolei windy przyścienne montowane były od poziomu 0 do 16-20 m wysokości . Były to windy dla malarzy zajmujących się pracami wykończeniowymi , zewnętrznymi na budynkach .

Przy budynkach stawiane były ciężkie konstrukcje stalowe żurawie wieżowe . Podstawa dźwigu ustawiana była na torze , a kabina operatora dźwigu montowana była w zależności od tego na jakim piętrze prowadzone były prace .

Prace montażysty żurawi wieżowych i konstrukcji metalowych na wysokości wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 30 czerwca 1982r.

Ponownie w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w G. wnioskodawca pracował od dnia 05 lutego 1985r. początkowo do dnia 06 listopada 1988r. przy pracach montażysty żurawi wieżowych i konstrukcji metalowych na wysokości , a od dnia 07 listopada 1988r. do 30 czerwca 1989r. jako operator żurawi samojezdnych .

Żurawie samojezdne były to samochody ciężarowe o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony służące do podnoszenia na budowach ciężkich elementów konstrukcyjnych budynków . Prawo jazdy kategorii C wnioskodawca uzyskał 22 kwietnia 1988r.

Prace wnioskodawca wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. po 8 godzin dziennie . Czasami wnioskodawca pracował w wydłużonym , zadaniowym czasie pracy , co było uzależnione od terminu zakończenia budowy .

W okresie od 04 lipca 1989r. do 30 kwietnia 1993r. T. M. zatrudniony był w (...) Sp. z o.o.

W okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace :

1. montaż izolacji ciepłochłonnych i zimnochronnych w okresie od 08 maja 1991r. do 31 sierpnia 1991r. (03 miesiące i 23 dni) ,

2. montaż konstrukcji stalowych na wysokości – rusztowań w okresach :

- 01 października do 31 grudnia 1990r. (03 miesiące) ;

- 21 stycznia do 15 kwietnia 1991r. (02 miesiące i 22 dni) ,

3. malarstwo konstrukcji stalowych na wysokości w okresach :

- od 04 lipca 1989 do 30 września 1990r. (01 rok 02 miesiące i 26 dni) ,

- od 15 września 1991r. do 17 grudnia 1991r. (03 miesiące i 3 dni) ,

- od 20 grudnia 1991r. do 18 stycznia 1993r. (01 rok i 29 dni) ,

- od 23 stycznia 1993r. do 05 lutego 1993r. (13 dni) ,

- od 15 lutego 1993r. do 30 kwietnia 1993r. (02 miesiące i 15 dni) .

Na stanowisku malarza konstrukcji stalowych na wysokości wnioskodawca zajmował się najpierw piaskowaniem rur na estakadach urządzeń przemysłowych, a następnym etapem malowania było gruntowanie farbą chlorokauczukową oraz minią. Prace te wykonywane były na wysokości. Co dwa lata wnioskodawca musiał przechodzić badania lekarskie dopuszczające go do pracy na wysokości.

dowód:

- akta emerytalne k.1-14,
- ksero prawo jazdy wnioskodawcy k. 48,
- przesłuchanie świadków na rozprawie w dniu 14.09.2018r. : Z. H. k.50v-51- 00:32:46- 00:46:57; B. K. k.51 00:48:24-01:12:17; J. Ł. k.51v-52 01: 15:00-01:27:22; K. T. k.52 01:28:36- 01 44:26,
- przesłuchanie wnioskodawcy na rozprawie w dniu 23.11.2018r. k. 60-61, 00:05:02 i następne .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3 innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z mocy art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej cytowane przepisy znajdują zastosowanie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W sprawie bezspornym był fakt, iż w dniu 01 stycznia 1999r. wnioskodawca miał wymagany 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na OFE na dochody budżetu państwa. Nadto – w ocenie organu rentowego – na dzień 01 stycznia 1999r. udowodnił 06 lat i 14 dni pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat. Wiek emerytalny 60 lat osiągnął w dniu (...)

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są okresy w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku i tylko praca wymieniona w wykazie A załącznika do rozporządzenia- §2 ust.1 i §4 ust.1 w/w rozporządzenia. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas,

gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku, stale tj. ciągle wykonuje pracę w szczególnych warunkach i nie wykonuje w tym czasie żadnych innych czynności nie związanych z zajmowanym stanowiskiem (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1308/12, LEX nr 1286495; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt III AUa 1069/12, LEX nr 1312031).

Dla oceny czy konkretna praca była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie sama nazwa zajmowanego stanowiska a czynności w jej ramach faktycznie wykonywane (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa 1192/12, LEX nr 1240032; wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1221/12, LEX nr 1294841). Do kognicji Sądu należy zatem samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 910/12, LEX nr 1293579). Postępowanie sądowe o świadczenia emerytalno-rentowe regulowane jest przepisami kodeksu postępowania cywilnego, które nie zawiera ograniczeń dotyczących postępowania dowodowego co oznacza, iż okoliczności, od których uzależnione jest prawo do emerytury mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym także zeznaniami świadków czy opiniami biegłych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt III AUa 291/12, LEX nr 1223240).

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w rozpatrywanej sprawie Sąd uznał, iż na dzień 01 stycznia 1999 r. wnioskodawca w okresach wskazanych przez organ rentowy wykazał 15 lat 09 miesięcy i 22 dni pracy w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego, w szczególności na podstawie akt osobowych, jak również z przesłuchania wnioskodawcy i z zeznań świadków , które sąd uznał za spójne i logicznie uzupełniające się - Sąd uznał , że wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999r. wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wskazanych w niniejszym uzasadnieniu

Do okresów pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze Sąd uznał zatrudnienie wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w G. (...) :

- od 26 września 1980r. do 30 czerwca 1982r. (01 rok 09 miesięcy i 04 dni),

- od 05 lutego 1985r. do 30 czerwca 1989r. (04 lata 04 miesiące i 24 dni) .

Oceniając materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd zwrócił uwagę na fakt , że w początkowym okresie zatrudnienia w (...) w G. T. M. nie wykonywał prac w warunkach szczególnych . Będąc słuchanym na rozprawie w dniu 23 listopada 2018r. wnioskodawca wskazał , że nie wykonywał prac remontowych w głębokich kanałach remontowych przy naprawie sprzętu budowlanego – co opisano w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

Zatem Sąd uznał , że nie były pracami w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze prace jakie wnioskodawca wykonywał po ukończeniu nauki w zasadniczej szkole zawodowej do daty powołania do odbycia służby wojskowej oraz po ponownym zatrudnieniu po odbyciu służby wojskowej .

Sąd zaliczył wnioskodawcy do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze okres zatrudnienia w grupie robót wysokościowych .

W aktach osobowych brak jest angaży zmieniających stanowisko pracy wnioskodawcy z mechanika maszyn budowlanych na stanowisko montażysty dźwigów to jednak zwrócić należy uwagę na fakt , że w karcie pracowniczej znajduje się adnotacja o zmianie z dniem 01 marca 1982r. grupy zaszeregowania przy stawce godzinowej wynagrodzenia i wskazano , że wnioskodawca w tej dacie był zatrudniony na stanowisku montażysty dźwigów .

Stanowisko to było również wymienione w świadectwie pracy z dnia 30 czerwca 1982r.

Ustalając datę początkową zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku montażysty dźwigów przy pracach montażowych konstrukcji stalowych/ metalowych na wysokości sąd zwrócił uwagę na fakt , że z zeznań świadków : B. K. i J. Ł. wynikało , że w brygadzie wysokościowej wnioskodawca zaczął pracować po wojsku od ok.1980r. Z przesłuchania wnioskodawcy wynikało z kolei , że zdecydował się na podjęcie pracy montażysty żurawi wieżowych , bo przy tych pracach były wyższe stawki godzinowe (protokół rozprawy z dnia 23 listopada 2018r. k. 61 00:44:22 i następne).

Z karty pracowniczej znajdującej się w aktach osobowych wynika , iż zmiana warunków płacy przy znacznej podwyżce stawki godzinowej z 18 zł na 21 zł była w dniu 26 września 1980r. Ta data zakreślona została przez osobę sporządzającą kartę pracowniczą czerwoną linią – brak opisu powyższego oznaczenia skutkuje uznaniem przy uwzględnieniu zeznań w/w świadków i przesłuchania wnioskodawcy , że na stanowisku montażysty dźwigów wieżowych wnioskodawca został zatrudniony nie w miesiącu maju 1980r. tylko 26 września 1980r. i pracę tę wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 20 czerwca 1982r.

Była to praca wymieniona w wykazie A dział V pkt. 1. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

Taką samą pracę na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca wykonywał w ww. przedsiębiorstwie w okresie od 05 lutego 1985r. do 06 listopada 1988r.- co opisano w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

Od dnia 07 listopada 1988r. do 30 czerwca 1989r. T. M. wykonywał pracę wymienioną w wykazie A dział V pkt. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Łącznie w okresie zatrudnienia w (...) od 05 lutego 1985r. do 30 czerwca 1989r. ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przez okres łączny 04 lata 04 miesiące i 24 dni .

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd uznał , że w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. wnioskodawca wykonywał przez okres 03 lat 06 miesięcy i 10 dni pracę w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A dział V Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze:

- pkt.5 w okresach : 01 października do 31 grudnia 1990r. (03 miesiące) ; 21 stycznia do 15 kwietnia 1991r. (02 miesiące i 22 dni) ,

- pkt. 6 w okresach : od 04 lipca 1989 do 30 września 1990r. (01 rok 02 miesiące i 26 dni) ,

od 15 września 1991r. do 17 grudnia 1991r. (03 miesiące i 3 dni), od 20 grudnia 1991r. do 18 stycznia 1993r. (01 rok i 29 dni), od 23 stycznia 1993r. do 05 lutego 1993r. (13 dni), od 15 lutego 1993r. do 30 kwietnia 1993r. (02 miesiące i 15 dni) .

wymienione w wykazie A dział IV pkt. 38 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 14 czerwca 2004r. (P 17/03 , OTK – A 2004/6/57, Dz.U. Z 2004r. Nr 144, poz. 1530) orzekł , że tylko praca na stanowiskach wymienionych w załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – uprawnia do nabycia emerytury w wieku wcześniejszym niż określony w art. 27 ustawy emerytalnej .

W konsekwencji Sąd uznał, iż praca wnioskodawcy w okresach wymienionych w niniejszym uzasadnieniu była pracą wymienioną w wykazie A ww Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., uprawniająca wnioskodawcę do nabycia prawa do emerytury na podstawie cytowanego w niniejszym uzasadnieniu art. 184 ustawy emerytalnej.

Reasumując Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie, gdyż nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu.

W pkt. II wyroku sąd stwierdził, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi, że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r. II UKN 402/2000 OSNAPiUS 2002/20 poz. 501).

Powołane orzeczenie poprzez analogię można zastosować w niniejszej sprawie. Przedmiotem przeprowadzonego postępowania dowodowego było bowiem ustalenie czy wydając zaskarżoną decyzję organ emerytalny, popełnił błąd poprzez naruszenie przepisów prawa materialnego w zakresie nie uznania okresów pracy, wskazanych w dokumentach znajdujących się w aktach emerytalnych - jako pracy w warunkach szczególnych.

Istotnym dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy jest zatem ustalenie, czy ZUS Oddział w L. przekroczył termin do ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej. Termin ten w niniejszej sprawie wynosił 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Analizując materiał dowodowy sprawy sąd poczynił ustalenia celem wyjaśnienia czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przed wydaniem w dniu 31 stycznia 2018r. decyzji - stanowiącej przedmiot zaskarżenia w niniejszej sprawie - wypełnił w toku prowadzonego postępowania administracyjnego wszystkie obowiązki nałożone na niego przez kodeks postępowania administracyjnego.

„W tej sytuacji przypomnienia wymaga, że zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy systemowej w zakresie prowadzonej działalności Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej. W opisaniej działalności zakład stosuje przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, administracyjnego a w szczególności winien mieć na względzie:

- obowiązek podejmowania niezbędnych kroków do wyjaśnienia stanu faktycznego (art. 7 kpa);
- obowiązek informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego (art. 9 kpa);

- obowiązek zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym możliwość wypowiedzenia się co do zebranego w sprawie materiału dowodowego (art. 10 kpa);

Zgodnie z art. 75 kpa dowodami w postępowaniu administracyjnym może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem (...) a zebrany w sprawie materiał dowodowy organ administracji państwowej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i ocenić”(uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 03 lipca 2007r. , sygn. Akt IIIAUa 1995/06).

Z treści akt emerytalnych prowadzonych przez ZUS Oddział w L. wynika, iż przed wydaniem zaskarżonej decyzji organ rentowy wypełnił obowiązki wymienione w kodeksie postępowania administracyjnego art. 7, 9 i 10 . Ubezpieczony bowiem-w toku postępowania związanego z rozpoznaniem wniosku miał możliwość udziału w postępowaniu administracyjnym poprzez składanie dowodów w postaci dokumentów .

Analizując materiał dowodowy sprawy nie można pominąć i tej okoliczności , że integralną część postępowania administracyjnego – związanego z rozpoznaniem wniosku z dnia 23 stycznia 2018r. - stanowiło postępowanie organu emerytalnego polegające na analizie dokumentów przedłożonych przez skarżącego wraz z przedmiotowym wnioskiem celem wydania decyzji W konsekwencji sąd uznał ,iż wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy nie popełnił błędu , za który ponosi odpowiedzialność .

W postępowaniu sądowym prowadzonym w niniejszej sprawie przesłuchano świadków i wnioskodawcę - celem ustalenia charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w okresie, za które zakłady pracy nie wystawiły w sposób właściwy lub nie wystawiły w ogóle świadectw pracy w warunkach szczególnych . Reasumując sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 31 stycznia 2018r. - organ emerytalny w postępowaniu administracyjnym nie naruszył przepisów i zasad tego postępowania. Tym samym po stronie ZUS Oddział w L. nie zaistniały okoliczności, za które organ ten ponosi odpowiedzialność, za opóźnienie w wypłacie świadczenia .

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98§ 1 i 2 kpc w zw. z §9 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804 ze zmianami) .